

[Dahlgaard.]

fastsatte frist, men jeg tror altså ikke ret meget på, at det er virkelig realistisk.

Jeg skal gennemgå de synspunkter, det radikale venstre har om de enkelte lovforslag, og afslutningsvis skal jeg komme ind på nogen mere almindelige betragtninger.

For sammenhængens skyld skal jeg dog først gøre nogle bemærkninger om finansieringen af nyt udlejningsbyggeri, selv om jeg er klar over, at vi en gang i næste uge får lejlighed til at drøfte disse spørgsmål mere indgående på grundlag af et forventet lovforslag fra boligministerens side.

I forbindelse med lovforslaget om ophævelse af byggegodtgørelsen har vi i folketingets boligudvalg diskuteret finansieringsproblemerne, og vi har haft gentagne samråd med boligministeren. Skulle jeg karakterisere, hvad der foreløbig er kommet ud af disse drøftelser, vil jeg sige det sådan, at hvad angår accept af den indeksregulerede låneform, er der opnået en ret betydelig tilnærmelse mellem partierne.

Det er endvidere mit indtryk, at boligministeren er enig i, at en fremtidig finansieringsordning for almennyttigt byggeri ikke må føre til, at statens samlede udlånsvirksomhed forøges. Jeg nævner dette, fordi formanden for socialdemokratiets boligudvalg, direktør Verner Jørgensen, i det seneste nummer af bladet Boligen har givet udtryk for det modsatte synspunkt. Jeg har også forstået, at boligministeren er enig i, at en kommende finansieringsordning for almennyttigt byggeri ikke skal indeholde noget rentesubsidieringselement.

Der er altså efter min mening et godt grundlag at arbejde videre på, men jeg må erkende, at de drøftelser, vi har haft i boligudvalget, har givet mig et stærkt indtryk af, at der ikke på nuværende tidspunkt foreligger et grundigt gennearbejdet grundlag for den videre konkretiserende behandling af spørgsmålet om indeksregulerede låneformer. Det er derfor for spændt forventning, jeg afventer det lovforslag, som jeg forstår er under udarbejdelse.

Jeg tror imidlertid, vi skal være tilfredse med den ensartethed i synspunkter, der på dette område dog trods alt er nået, og håbe, at det kan holde også under det videre arbejde.

Såfremt vi skal arbejde os ud af rentesik-

ningsordningen og andre statsstøtteordninger til nyt byggeri og samtidig holde begyndelseslejen i nyt byggeri på et overkommeligt niveau, så er der simpelt hen ikke noget alternativ til de indeksregulerede låneformer, i hvert fald ikke i et samfund, hvor renteniveau og omkostningsudvikling er stærkt inflationsbetinget.

Jeg vil gerne understrege, at det radikale venstre ønsker, at adgangen til indeksregulerede finansieringsformer også skal være til rådighed for det private byggeri. Vi kan ikke tilslutte os, at man af lutter omhu for det almennyttige byggeri, en omhu, som vi temmelig langt deler, slår det private byggeri helt ihjel.

Jeg vender mig herefter til lovforslaget om ændring af lov om leje.

Det radikale venstre har den opfattelse, at forslaget betyder genindførelse af lejeregulering i de dele af landet, hvor lejereguleringen allerede er ophævet. Vi mener endvidere, at forslaget betyder, at lejeregulering bliver et varigt fænomen, i hvert fald at der lægges op til, at det skal være et varigt fænomen i boligpolitikken, medens de hidtidige bestræbelser, hver gang man har lavet boligforlig i efterkrigstiden, jo er gået ud på at slå fast, at huslejerestriktioner var noget midlertidigt, som vi før eller senere skulle komme ud af.

Hvad værre er: der opnås ikke ved boligministerens forslag nogen ensartethed i huslejeniveauer. De boliger, som vi har, er opført under vidt forskellige omkostningsforhold, under vidt forskellige finansieringsordninger. Omkostningsudviklingen er derfor forskellig fra ejendom til ejendom, uden at det afspejler tilsvarende forskelle i boligernes størrelse, udstyr, kvalitet, beliggenhed osv. Ejendomsvurderingerne, der jo tildeles en vigtig rolle i boligministerens huslejeordning, afspejler de bestående niveauforskelle i husleje, og disse forskelle konserverer forslaget med andre ord.

Fra vor side ønsker vi en fri huslejedannelse kombineret med inddragelse af inflationsgevinster og aftrappende kompensation til lejere, der måtte komme ud for særlig byrdefulde huslejestigninger. Vi håber, at den frie huslejedannelse kan få principiel tilslutning under det kommende udvalgsarbejde, for vi har den opfattelse, at en fri huslejedannelse er det fundamentale grundlag for